

تصمیم مهم اتحادیه اروپا در خصوص تعرفه خودروهای برقی چینی

اتحادیه اروپا تصمیم نهایی خود را در مورد اعمال تعرفه‌های ۳۶.۳ درصدی بر روی خودروهای برقی چینی (EV) را تا پایان اکتبر خواهد گرفت. این تصمیم یکی از مهم‌ترین پرونده‌های تجاری اتحادیه اروپا علیه چین در بیش از یک دهه اخیر است. با این حال، خودروسازان و کشورها در مورد تأثیر بالقوه چنین تعرفه‌هایی بر صنعت اختلاف نظر دارند.

بر اساس آمار و ارقام موجود، تعداد خودروهای برقی فروخته شده توسط برندهای چینی در سراسر اتحادیه اروپا از ۰.۴ درصد از کل بازار خودروهای برقی در سال ۲۰۱۹ به تقریباً ۸ درصد در سال گذشته رسیده است.

خودروسازان آلمانی که حضور قابل توجهی در چین دارند، نگران هستند که تعرفه‌ها به تجارت آنها آسیب برساند. صنعت خودروسازی آلمان از مزاد تجاری با چین سود می‌برد و نمایندگان صنعت استدلال می‌کنند که تعرفه‌ها می‌تواند این رابطه را تضعیف کند. در مقابل، خودروسازان ایتالیایی و فرانسوی با توجه به حضور محدود در بازار چین، از تعرفه‌ها حمایت بیشتری می‌کنند و آن را برای حمایت از صنایع داخلی ضروری می‌دانند.

سایر شرکت‌ها، از جمله خودروسازان اروپایی که کارخانه‌هایی را در چین یا از طریق سرمایه‌گذاری‌های مشترک کار می‌کنند نیز باید برای آوردن خودروهای الکتریکی به اتحادیه اروپا هزینه بیشتری بپردازند.

چین صادرات خودرو خود را در سطح جهانی گسترش داده است و تحلیلگران به حمایت قوی این کشور از تولیدکنندگان داخلی خود به عنوان یکی از دلایل مزیت رقابتی آن اشاره می‌کنند. ویلیام راینش، مشاور ارشد مرکز مطالعات استراتژیک و بین‌المللی، خاطرنشان کرد که اقتصاد تحت کنترل دولت چین امکان سرمایه‌گذاری و تولید بیش از حد قابل توجهی را فراهم می‌کند که منجر به عرضه بیش از حد خودرو با قیمت‌های پایین‌تر می‌شود.

مقامات اتحادیه اروپا می‌گویند این افزایش واردات به دلیل «یارانه ناعادلانه» تقویت شده است که به خودروهای برقی ساخت چین امکان می‌دهد با قیمت‌های بسیار پایین‌تری نسبت به خودروهای تولید شده در این اتحادیه به فروش برسند. به گفته Felipe Muñoz تحلیلگر ارشد JATO Dynamics، خودروسازان چینی می‌توانند خودرویی با قیمت حدود ۵,۵۰۰ دلار تولید کنند. در حالیکه خودروسازان اروپایی با هزینه تولید نزدیک به ۲۰,۰۰۰ دلار برای تولید هر خودرو روبرو هستند. این شکاف قیمتی قابل توجه تا حدی به یارانه‌های دولتی چین نسبت داده می‌شود. همچنین هزینه‌های نیروی کار کمتر و زنجیره تامین خوب باتری‌های خودروهای الکتریکی به خودروسازان چینی مزیت قابل توجهی در بازار جهانی می‌دهد.

Pars Weekly

گزارش هفتگی شرکت رتبه‌بندی اعتباری پارس کیان

شماره ۶ | شنبه ۳۱ شهریور ۱۴۰۳

فهرست

- داستان هفته
- جهان در هفته آینده
- اقتصاد دنیا
- اقتصادهای منطقه
- اقتصاد ایران
- انرژی
- کامودیتی‌ها
- تکنولوژی
- شاخص ESG & CG

سلب مسئولیت

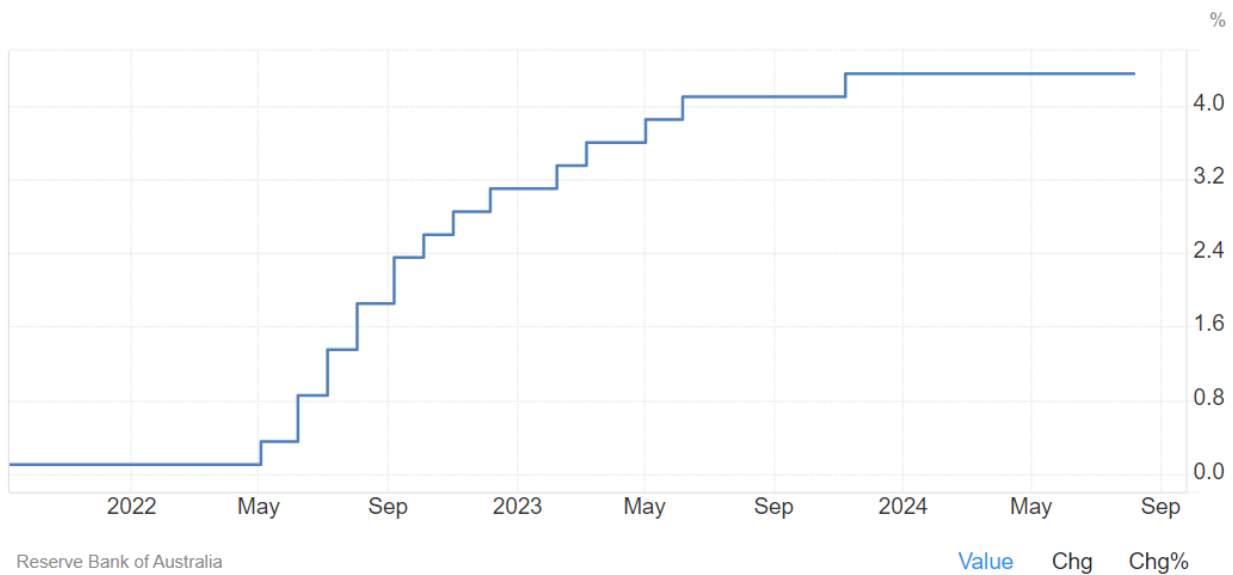
این گزارش به هیچ عنوان مبنای کاملی جهت خرید و فروش هرگونه دارایی نمی‌باشد. کلیه حقوق این گزارش، متعلق به شرکت رتبه‌بندی اعتباری پارس کیان بوده و هرگونه کپی‌برداری و بازتولید آن پیگرد قانونی دارد.

جهان در هفته آینده (از ۲۳ تا ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۴)

در هفته آینده شاهد وقایع و نشر داده‌ها و شاخص‌های اقتصادی مهمی در سطح دنیا خواهیم بود که مهم‌ترین آنها به شرح جدول زیر هستند.

کشور	خبر		تاریخ
استرالیا	تصمیمات نرخ بهره استرالیا	RBA Interest Rate Decision	۲۴ سپتامبر
آلمان	شاخص فضای کسب‌وکار	Ifo Business Climate SEP	۲۴ سپتامبر
استرالیا	شاخص تورم ماهانه	Monthly CPI Indicator AUG	۲۵ سپتامبر
آلمان	شاخص ضریب اطمینان مصرف‌کننده	GfK Consumer Confidence OCT	۲۶ سپتامبر
آمریکا	گزارش سفارش کالای بادوام	Durable Goods Orders MoM AUG	۲۶ سپتامبر
آمریکا	نرخ رشد GDP فصل دوم	GDP Growth Rate QoQ Final Q۲	۲۶ سپتامبر
آمریکا	سخنرانی رئیس فدرال رزرو	Fed Chair Powell Speech	۲۶ سپتامبر

بانک مرکزی استرالیا (RBA) در جلسه ماه اوت نرخ نقدی خود را بدون تغییر در سطح ۴.۳۵ درصد ثابت نگه داشت. با این حال، بانک مرکزی همچنان نگران است زیرا تورم هنوز بالاتر از محدوده هدف ۲ تا ۳ درصد است. همچنین عدم اطمینان قابل توجهی در مورد چشم‌انداز اقتصادی استرالیا وجود دارد که با رشد آهسته تولید ناخالص داخلی، افزایش نرخ بیکاری و فشار شدید بر بسیاری از مشاغل نمود پیدا کرده است. روند نرخ بهره استرالیا را در نمودار زیر مشاهده می‌کنید.

اقتصاد دنیا

➤ آمریکا

- فدرال رزرو آمریکا روز چهارشنبه در اقدامی قابل پیش‌بینی، نرخ بهره پایه را برای اولین بار از زمان همه‌گیری کووید-۱۹ کاهش داد. کمیته بازار آزاد فدرال (FOMC) با هدف جلوگیری از کند شدن بازار کار، نرخ بهره را نیم درصد (۵۰ واحد پایه) کاهش داد. آخرین باری که فدرال رزرو به غیر از کاهش‌های اضطراری دوران کرونا، نرخ بهره را نیم درصد کاهش داده بود، به سال ۲۰۰۸ و بحران مالی جهانی برمی‌گردد. این تصمیم در حالی اتخاذ شد که هم وضعیت اشتغال و هم تورم در حال بهتر شدن هستند. با این کاهش، نرخ بهره اکنون در محدوده ۴.۷۵ تا ۵ درصد قرار گرفته است. اگرچه این نرخ هزینه‌های استقراض کوتاه‌مدت برای بانک‌ها را تعیین می‌کند، اما بر روی کالاهای مصرفی متعددی مانند وام‌های مسکن، خودرو و کارت‌های اعتباری نیز تاثیرگذار خواهد بود. علاوه بر این کاهش، کمیته پیش‌بینی کرده است که تا پایان سال جاری، احتمال کاهش ۵۰ واحد پایه دیگر نیز وجود دارد که تقریباً مطابق با قیمت‌گذاری بازار است. پیش‌بینی‌های فردی مقامات حاکی از کاهش یک درصد دیگر تا پایان سال ۲۰۲۵ و نیم درصد در سال ۲۰۲۶ است.

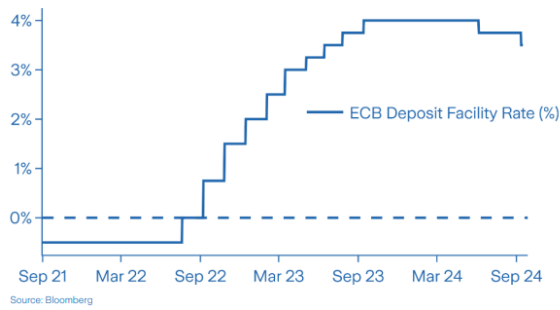
➤ اتحادیه اروپا

- ماتیو ساواری، استراتژیست ارشد اروپایی مؤسسه تحقیقات BCA، گفته است با کاهش تقاضا برای محصولات اروپایی، رکود اقتصادی اروپا قابل پیش‌بینی است. وی خاطرنشان کرده که اقدامات فعلی بازار نشان می‌دهد که اقتصاد اروپا همچنان در حال رشد است، اما شاخص‌های آینده‌نگر نشان‌دهنده چالش‌های پیشرو هستند.

- رکود و تضعیف بازار کار ایالات متحده تأثیر منفی اقتصادی بر اروپا داشته است. مجموع سفارش‌ها کالاهای سرمایه‌ای برای ایالات متحده، منطقه یورو و ژاپن با سریع‌ترین سرعت از زمان همه‌گیری کووید، کاهش یافته است. روند اشتغال در حال بدتر شدن است، فروش خرده‌فروشی در حال کاهش است، و چشم‌انداز اعتماد مصرف‌کننده کاهش یافته است.

- بلومبرگ گزارش داده است که اروپا در حال آماده‌شدن برای آخرین تحویل گاز روسیه به اوکراین است. اوکراین بیش از ۲۲,۰۰۰ کیلومتر خط لوله گاز طبیعی دارد و برای دهه‌ها بازیگر کلیدی در بازار انرژی اروپا بوده است. اوکراین علیرغم جنگ جاری به انتقال کل گاز طبیعی روسیه ادامه داده است. با این حال، قرارداد خط لوله گاز طبیعی بین اوکراین و روسیه در دسامبر ۲۰۲۴ به پایان می‌رسد و با وجود مذاکرات در حال انجام، بعید است این توافق تمدید شود. جریان گاز طبیعی از طریق اوکراین ۵ درصد از واردات گاز اروپا را تشکیل می‌دهد، اما از دست دادن این عرضه می‌تواند بر امنیت انرژی اروپا تأثیر بگذارد. اوکراین سالانه ۸۰۰ میلیون دلار از ترانزیت گاز روسیه درآمد دارد که دو سوم کمتر از درآمدهای پیش از جنگ است. روسیه نیز از ترانزیت گاز اوکراین حدود ۶.۵ میلیارد دلار درآمد دارد. اتریش و اسلواکی دریافت‌کنندگان اصلی گاز طبیعی عبوری از اوکراین هستند و برای توقف جریان گاز از طریق اوکراین آماده هستند. عرضه و تقاضای انرژی اروپا در حال حاضر بسیار متعادل است. اختلال در عرضه گاز از طریق اوکراین به احتمال زیاد باعث نوسان قیمت گاز در اروپا خواهد شد. اروپا همچنین ممکن است در صورت هوای سرد زمستانی با کمبود گاز مواجه شود، زیرا دو فصل زمستان گذشته معتدل بوده است.

The ECB cuts interest rates

Source: Bloomberg

- همان‌طور که بازار انتظار داشت، بانک مرکزی اروپا نرخ بهره را کاهش داد. این دومین کاهش نرخ بهره امسال بعد از کاهش در ماه ژوئیه محسوب می‌شود. در حال حاضر نرخ بهره (تسهیلات) به ۳.۵ درصد رسیده است. انتظار می‌رود این نرخ مجدداً در دسامبر امسال کاهش یابد و در سال ۲۰۲۵ نیز کمی بالاتر از ۲ درصد باشد. تورم سالانه در وضعیت بهتری نسبت به قبل قرار دارد و در ماه اوت به ۲.۲ درصد رسید. با این حال تورم خدمات به بالاترین سطح امسال خود یعنی ۴.۲ درصد رسیده است که چالشی برای کاهش نرخ بهره خواهد بود.

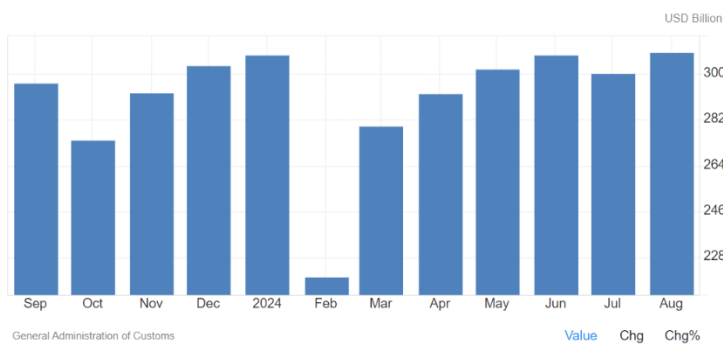
چین ➤

- شاخص بازار سهام چین (شاخص CSI ۳۰۰) در ۱۲ سپتامبر به پایین‌ترین سطح خود از ژانویه ۲۰۱۹ سقوط کرد، زیرا سرمایه‌گذاران اعتماد خود را به بهبود اقتصاد چین از دست داده‌اند.

- اعتماد مصرف‌کننده در ماه ژوئیه کاهش یافته است. نظرسنجی‌های تجاری از کاهش سود در ماه اوت و افزایش موجودی تولیدکنندگان خبر دادند. همچنین فروش خودرو در ماه اوت برای پنجمین ماه متوالی کاهش یافت.

- مهم‌ترین چالش چین ممکن است کاهش تورم باشد. CPI اصلی در ماه اوت از ۰.۴٪ در ماه ژوئیه به ۰.۳٪ کاهش یافت. کاهش قیمت‌ها می‌تواند باعث ایجاد یک مارپیچ کاهش تورم شود زیرا خانوارهایی با درآمد کاهش‌یافته، خرج کمتری می‌کنند یا به انتظار کاهش قیمت‌ها هزینه‌ها را به تعویق می‌اندازند.

- بازده اوراق قرضه ۱۰ ساله دولتی چین به پایین‌ترین حد خود رسید که نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران جهانی به طور فزاینده‌ای نسبت به چشم‌انداز اقتصاد چین بدبین هستند.

General Administration of Customs

Value Chg Chg%

- تنها نقطه روشن در اخبار اقتصادی چین در ماه اوت، صادرات این کشور بود که ۸.۷ درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت و واردات تنها ۰.۵ درصد در سال افزایش یافت. نمودار مقابل روند صادرات این کشور در ۱۲ ماه اخیر را نشان می‌دهد.

- دولت چین با رد پیشنهاد بسته نجات‌بخش املاک از سوی صندوق بین‌المللی پول (IMF) در سال گذشته، آن را بسیار گران، غیرضروری و احتمالاً باعث ایجاد مشکلات مالی در آینده می‌داند. اقتصاددانان بارکلی گفته‌اند که قیمت مسکن در شهرهای اصلی از سال ۲۰۲۱ تاکنون ۳۰ درصد کاهش یافته است و باعث ثروت از دست رفته‌ای معادل ۱۸ تریلیون دلار شده است که نشان دهنده زیان ۶۰،۰۰۰ دلاری به ازای یک خانواده سه نفره است.

اقتصادهای منطقه (جهت مشاهده جزئیات هر خبر بر روی عنوان آن کلیک نمایید)

➤ افزایش صادرات نفت عراق به آمریکا

بر اساس اطلاعات منتشر شده از سوی اداره اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) صادرات نفت عراق به آمریکا در هفته گذشته ۲۱,۰۰۰ بشکه در روز افزایش یافت. گزارش EIA نشان داد که میانگین واردات نفت خام ایالات متحده از ۹ تامین کننده اصلی در هفته گذشته به ۵,۷۸۷ میلیون بشکه در روز رسید. کانادا با میانگین ۴,۰۲۶ میلیون بشکه در روز بزرگترین تامین کننده نفت خام آمریکا است و پس از آن مکزیک، عربستان سعودی و کلمبیا قرار دارند. عراق، دومین تولیدکننده بزرگ نفت اوپک، بیش از ۹۲ درصد از بودجه دولتی خود را به صادرات نفت متکی است و ۶۰ درصد نفت خام خود را به آسیا، ۲۵ درصد به اروپا و ۱۵ درصد به آمریکا صادر می کند.

➤ ترکیه با ۴۳ شرکت در فهرست پیمانکاران بین المللی در رتبه دوم جهانی قرار دارد

بر اساس گزارشی که توسط مجله بین المللی صنعت ساختمان سازی (ENR) منتشر شده است، ترکیه با ۴۳ شرکت در فهرست ۲۵۰ پیمانکار برتر بین المللی، جایگاه دوم جهانی را به دست آورده است. شرکت های ترکیه در سال ۲۰۲۳ در مجموع ۱۸.۵ میلیارد دلار درآمد بین المللی به دست آوردند که سال خوب دیگری را برای بخش ساخت و ساز این کشور رقم زد. چین با ۸۱ شرکت پیشتر از این لیست بوده و بعد از ترکیه کشورهای انگلیس، آلمان و ژاپن قرار دارند. این گزارش تاکید می کند که پیمانکاران ترکیه ای، ۳.۷ درصد از کل درآمد تولید شده توسط شرکت های موجود در لیست را به خود اختصاص داده اند.

➤ سرمایه گذاری امارات در انرژی پاک از ۴۵ میلیارد درهم فراتر رفته است

امارات متحده عربی در تولید هیدروژن سبز پیشتر است و در MENA رتبه اول را در بازار هیدروژن دارد. وزیر انرژی و زیرساخت امارات متحده عربی گفت که تولید انرژی پاک در حال حاضر ۲۷.۸۳ درصد از کل انرژی کشور را تشکیل می دهد و دولت تا سال ۲۰۳۰ هدف ۳۲ درصدی را در دستور کار قرار دارد. امارات ظرفیت انرژی های تجدیدپذیر خود را بین سال های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ بر اساس استراتژی انرژی امارات دو برابر کرد و هدف آن سه برابر کردن آن تا سال ۲۰۳۰ است. در سال ۲۰۲۳، ظرفیت انرژی های تجدیدپذیر نصب شده ۷۰ درصد رشد کرده و به ۶.۱ گیگاوات رسیده است. بر اساس بررسی آماری انرژی جهانی توسط موسسه انرژی، امارات متحده عربی از نظر مصرف سرانه انرژی از منابع تجدیدپذیر از رتبه ششم به دوم جهان رسید.

➤ سرمایه گذاری امارات متحده عربی و عربستان در صنعت بازی

عربستان سعودی بر ایجاد فرصت های اقتصادی متنوع از طریق بازی ها و ورزش های الکترونیکی تمرکز دارد و با حمایت صندوق سرمایه گذاری عمومی (PIF) سرمایه گذاری ۳۸ میلیارد دلاری انجام داده است. دبی و ابوظبی نیز اقداماتی را برای جذب شرکت های بازی بین المللی، توسعه استعداد های محلی و میزبانی رویدادهای بزرگ ورزش های الکترونیکی آغاز کرده اند.

اقتصاد ایران

➤ کاهش تولید صنایع منتخب بازار سرمایه

به نقل از سنا و بر اساس گزارش معاونت نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، در میان ۵ صنعت منتخب بازار سرمایه، به جز صنعت محصولات شیمیایی که در نیمه فصل بهار تا نیمه فصل تابستان با رشد ۱۱ درصدی تولید روبه‌رو شده و تولید صنعت فرآورده‌های نفتی که تغییر چندانی است، تولید سایر صنایع از جمله خودرو، فلزات اساسی و کانه‌های فلزی به ترتیب با افت ۲۸، ۳۹ و ۱۵ درصدی روبه‌رو شده است. این کاهش‌ها عمدتاً ناشی از ۴ دلیل اصلی از جمله ناترازی انرژی، تغییرات نرخ ارز، نرخ خوراک و قیمت‌گذاری دستوری بوده است.

➤ پیش‌بینی کاهش تورم به کانال ۳۰ درصد در پایان امسال

به نقل از بانک مرکزی، رئیس‌کل بانک مرکزی در سی و چهارمین همایش بانکداری اسلامی به تشریح وضعیت متغیرهای کلان اقتصادی، وضعیت روز در حوزه پولی و بانکی و نحوه اجرای قانون بانکداری با محوریت بانکداری اسلامی پرداخت و گفت: کنترل تورم و حفظ ارزش پول ملی، تحقق رشد پایدار اقتصادی و تحقق عدالت اجتماعی سه وظیفه اصلی است که قانون جدید به عهده این بانک گذاشته است. در همین راستا، با اعمال سیاست‌های پولی توانستیم نرخ رشد نقدینگی را کنترل کنیم و باثبات بخشی به بازار ارز، تورم را در مسیر کاهشی قرار دهیم. پیش‌بینی کاهش تورم به کانال ۳۰ درصد در پایان امسال، پیگیری برنامه اصلاحی ۸ بانک ناتراز و ارسال نامه به رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس برای هم‌فکری در جهت تأمین منابع مالی و تسریع در پرداخت وام ازدواج و فرزند از جمله محور گفتگوهای رئیس‌کل بانک مرکزی در این همایش بود.

➤ ناترازی برق در سال ۱۴۰۴ به ۲۶ هزار مگاوات می‌رسد

به نقل از نیروگاهیان، رئیس هیئت‌مدیره انجمن صنفی نیروگاه‌های ایران اعلام نموده است در صورت ادامه روند فعلی و اگر الان فکری نشود، میزان ناترازی برق در تابستان ۱۴۰۴ به حداقل ۲۶ هزار مگاوات می‌رسد. ایشان افزودند: اگر وزارت نیرو امروز برای به سازی و اجرای پروژه‌های جبران افت تولید امروز اقدام کند می‌تواند با تخصیص ۹۰۰ میلیون دلار تا یک میلیارد دلار بودجه، ۲۷۰۰ مگاوات در نیروگاه‌های بخاری و ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ مگاوات در نیروگاه‌های گازی فعلی، با رفع مشکلات جاری و به‌سازی فرایند تولید برق، به تولید عملی برق حرارتی بیفزاید و با این کار، حداقل ناترازی در حد ۲۰ هزار مگاوات سال جاری باقی بماند. اتمام نیروگاه‌های در دست ساخت فعلی، انجام پروژه‌های رفع محدودیت و افزایش توان نیروگاه‌های موجود و توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر، راهکارهای کاهش ناترازی برق در بخش تولید هستند و همچنین در بخش مصرف نیز باید اصلاح الگوی مصرف در تمامی بخش‌ها انجام شود.

➤ اختیاری شدن بازارگردانی در نمادهای بازار دوم بورس تهران

به نقل از معاون عملیات بازار بورس تهران و پیرو مصوبه سازمان بورس و اوراق بهادار تصمیم‌گیری در خصوص الزام بازارگردانی شرکت‌های پذیرفته شده در بازار دوم بورس تهران به هیئت‌مدیره بورس اوراق بهادار تهران تفویض شد که پیرو آن، مصوب شد بازارگردانی برای نمادهای بازار دوم بورس تهران از ابتدای مهرماه اختیاری باشد. این تصمیم عمدتاً با هدف تسهیل‌گری برای ناشرانی اتخاذ شد که اغلب به دلیل هزینه‌های تحمیلی ناشی از بازارگردانی در تأمین مالی تولید خود با چالش مواجه شده بودند.

➤ تصویب طرح ضربتی افزایش تولید نفت خام به میزان ۲۵۰ هزار بشکه در روز

شورای اقتصاد به استناد ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور در جلسه ۲۲ مرداد ۱۴۰۳ و بر مبنای درخواست خردادماه وزارت نفت، طرح «ضربتی جهش تولید نفت خام به میزان ۲۵۰ هزار بشکه در روز» را تصویب کرد. رئیس سازمان برنامه‌وبودجه در ابلاغیه‌ای خطاب به وزارت نفت اعلام کرد: بانک مرکزی تا پایان شهریورماه سال ۱۴۰۳، به‌منظور افزایش تولید نفت خام میادین به میزان ۲۵۰ هزار بشکه در روز از تولید پایه یک میلیون و ۹۳۹ هزار بشکه در روز به ۲ میلیون و ۱۸۹ هزار بشکه در روز، نسبت به پرداخت تسهیلات به شرکت ملی نفت ایران به مبلغ ۳ میلیارد دلار از طریق بانک‌های عامل اقدام می‌کند، بانک مرکزی مجاز است به تشخیص خود با استفاده از انواع راهکارها نسبت به تأمین مالی طرح مزبور اقدام کند.

➤ ارسال نامه ابطال مصوبه نرخ خوراک ۵ ماه ابتدایی سال به همه پتروشیمی‌ها

به نقل از مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس، نامه ابطال مصوبه نرخ خوراک و سوخت صنایع ۵ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۲ برای شرکت‌های پتروشیمی‌ها ارسال شد؛ اما فعلاً هیچ یک از شرکت‌ها جز پتروشیمی خارک این ابلاغیه را دریافت نکرده‌اند. او گفت: اصلاحیه مربوط به ابطال مصوبه نرخ خوراک و سوخت صنایع ۵ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۲، مربوط به رای دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۲ تیرماه ۱۴۰۳ است.

➤ رشد اقتصادی سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۳ به قیمت بازار ۴.۲ درصد و به قیمت پایه ۳.۲ درصد شد

بر اساس محاسبات مقدماتی اداره حساب‌های اقتصادی بانک مرکزی، تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵) در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۳ به رقم ۳۹۰۵.۱ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به فصل اول سال ۱۴۰۲، رشد ۳.۲ درصدی را نشان می‌دهد. رشد اقتصادی بدون نفت نیز طی دوره زمانی مذکور معادل ۲.۵ درصد بوده است. همچنین بر اساس محاسبات مخارج نهایی، نرخ رشد هزینه ناخالص داخلی به قیمت بازار طی فصل اول سال ۱۴۰۳ نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن معادل ۴.۲ درصد برآورد گردیده است. همچنین بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵) مبین آن است که در سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۳ «تشکیل سرمایه ثابت ناخالص» از رشد ۴.۶ درصدی نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن برخوردار شده است؛ به‌طوری‌که در دوره مزبور، رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در دو زیربخش اصلی «ماشین‌آلات» و «ساختمان» به ترتیب معادل ۰.۷ و ۷.۵ درصد بوده است.

انرژی

➤ نفت

- قیمت نفت تحت تأثیر کاهش نرخ بهره از سوی فدرال رزرو آمریکا، افزایش یافت؛ اما نگرانی‌ها نسبت به وضعیت تقاضا برای سوخت، مانع رشد بیشتر آن شد. تقاضای ضعیف ناشی از کندی اقتصاد چین نیز همچنان بر قیمت نفت تأثیرگذار است. داده‌های اداره آمار چین در آخر هفته نشان داد تولید پالایشگاه‌های نفت در اوت، برای پنجمین ماه کاهش یافت. رشد تولید صنعتی چین نیز در ماه میلادی گذشته، به پایین‌ترین حد در پنج ماه اخیر افت کرد و خرده‌فروشی و قیمت خانه‌های نوساز ضعیف‌تر شدند.

- پالایشگاه‌های چینی در ماه اوت حدود ۱۲.۶ میلیون بشکه در روز نفت خام فرآوری کردند که تقریباً ۱۰ درصد کاهش در ماهانه و ۱۷.۵ درصد کاهش در سال گذشته را نشان می‌دهد. این اعداد نشان می‌دهند که تقاضای ظاهری نفت به زیر ۱۲.۵ میلیون بشکه در روز کاهش یافته است که بیش از ۱۵ درصد کاهش نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد و به ضعیف‌ترین سطح خود از اوت ۲۰۲۲ رسیده است.

- آخرین داده‌های بیکرهیوز نشان می‌دهد که تعداد دکل‌های حفاری نفت ایالات متحده طی هفته گذشته با ۵ عدد افزایش به ۵۸۸ رسیده است که بالاترین میزان از ژوئن است.

- کنفرانس سالانه نفت آسیا و اقیانوسیه (APPEC) که یکی از کنفرانس‌های پیشرو انرژی برای بازارهای جهانی و منطقه‌ای است در سنگاپور به پایان رسید. بر اساس گفته‌های این کنفرانس، به نظر می‌رسد تقاضا برای نفت نزولی‌تر از آنچه پیش‌بینی می‌شد، هست. اشتباهی چین برای نفت در حال کاهش است و ایالات متحده نیز ممکن است شاهد کاهش رشد تقاضا باشد. با این حال، شرکت‌کنندگان APPEC باور نداشتند که کندشدن تقاضای بازار نفت، آن‌قدرها مهم باشد. سایر مراکز تقاضا مانند هند به دلیل افزایش الگوی مصرف از قیمت نفت حمایت خواهند کرد. نقش چالش‌های ژئوپلیتیکی در بازارهای نفت نیز یکی از موضوعات مورد تمرکز APPEC امسال بود. جنگ در اوکراین، درگیری‌ها در خاورمیانه، و تنش‌های بین ونزوئلا و گویان بر سر ذخایر نفتی فراساحلی، آشوب‌هایی را در بازارهای نفت ایجاد کرده است. با وجود کاهش رشد تقاضا، بسیاری از اقتصادهای آسیایی به توسعه ظرفیت پالایشگاه‌های خود ادامه می‌دهند. با این حال، این انتظار که خودروهای برقی می‌توانند تقاضا را بیشتر کاهش دهند، برخی از پالایشگاه‌ها را به تمرکز ظرفیت خود بر روی پتروشیمی‌ها و نه سوخت‌های حمل‌ونقل سوق داده است.

➤ گاز طبیعی

- قیمت گاز طبیعی اروپا این روزها در حال کاهش است به طوری که به پایین‌ترین سطح خود از اواخر ژوئیه رسیده است. گرم‌شدن هوا بر قیمت‌ها تأثیر گذاشته است. با وجود کاهش جریان گاز از طرف نروژ به دلیل عملیات تعمیر و نگهداری، ذخیره‌سازی اتحادیه اروپا همچنان در حال افزایش است. در حال حاضر ۹۳ درصد ذخایر تکمیل شده است.

کامودیتی‌ها

مس >

- با کاهش نرخ بهره فدرال رزرو، قیمت مس نیز افزایش یافت. در حالت کلی ریسک‌پذیری بیشتر در بازارها به افزایش قیمت فلزات اساسی کمک می‌کند. تحلیلگران بزرگ‌ترین بانک امریکا پیش‌بینی می‌کنند قیمت مس تا سال ۲۰۲۵ به بالای ۱۰,۰۰۰ دلار در هر تن برسد. برای فلز مس، تحلیلگران چشم‌انداز مثبتی را پیش‌بینی می‌کنند و انتظار دارند که قیمت‌ها با کاهش احتمالی بیشتر نرخ بهره فدرال رزرو در ادامه سال، بالا بماند. بنابراین نگاه کارشناسان به بازار مس تا سال ۲۰۲۵ فعلاً مثبت است. قیمت مس از سال ۲۰۲۴ تا به امروز ۶ درصد افزایش یافته که ناشی از عرضه محدود و چالش‌های موجود در پالایش آن است.

- فلز مس به دلیل تقاضای بالا، عرضه محدود و سرمایه‌گذاری بیشتر در پروژه‌های انتقال انرژی در موقعیت خوبی قرار دارد. قیمت مس در سال ۲۰۲۴ انعطاف‌پذیری قابل‌توجهی را نشان داده است. تحلیلگران BofA این قدرت را به چندین عامل کلیدی نسبت می‌دهند. یکی از این عوامل، عرضه محدود از معدن است. کاهش تولید از معادن و چالش در پالایش، عرضه مس را محدود کرده است. هزینه‌های تصفیه و پالایش مس به شدت کاهش یافته است. علاوه بر این، زیرساخت‌های انرژی، به ویژه پروژه‌های توسعه شبکه مرتبط با هدف کربن‌زدایی، به طور قابل توجهی از تقاضای مس حمایت کرده است. همچنین اختلالات زنجیره تامین و در دسترس بودن محدود کنسانتره، محدودیت‌های عرضه مس را بیشتر نموده و منجر به کسری بازار و بالا نگه داشته شدن قیمت‌ها شده است. در نتیجه، انتظار می‌رود قیمت مس همچنان در حال افزایش باشد و پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که تا سال ۲۰۲۵ به ۱۰,۷۵۰ دلار در هر تن صعود خواهد کرد.

سنگ آهن >

- بخش املاک و مستغلات چین که از لحاظ تاریخی مصرف‌کننده اصلی فولاد و سنگ آهن بوده، تقاضای خود را به شدت کاهش داده است. در سال ۲۰۱۰، چین ۵۰ درصد از مصرف سنگ آهن را به خود اختصاص می‌داد، اما در سال ۲۰۲۴، این سهم تنها به ۲۰ درصد کاهش یافته است که ناشی از سرکوب سرمایه‌گذاری‌های سفته‌بازانه از طریق دولت و شروع کاهش بلندمدت قیمت مسکن است. علاوه بر این، تولید فولاد که ارتباط نزدیکی با تقاضای سنگ آهن دارد، نیز کاهش یافته است. اگرچه تقاضای بخش‌های دیگر مانند ماشین‌آلات تا حدی جبران‌کننده بوده است، اما برای مقابله با رکود ساخت‌وساز کافی نبوده است. این امر منجر به حاشیه سودهای منفی کارخانه فولاد در چین شده است که باعث کاهش بیشتر تولید شده است. در سمت عرضه، تولیدکنندگان بزرگی مانند استرالیا و برزیل به افزایش صادرات سنگ آهن خود ادامه دادند و وضعیت مازاد عرضه را بدتر کرده‌اند. در مجموع پیش‌بینی می‌شود در ادامه حتی قیمت سنگ آهن به زیر ۸۰ دلار در هر تن نیز کاهش یابد.

طلا >

با کاهش نرخ بهره فدرال رزرو، قیمت طلا نیز مثل سایر کامودیتی‌ها افزایش خوبی داشت و به محدوده ۲۶۰۰ دلار رسید. از سوی دیگر موضوع مهم دیگری که می‌تواند بر روی سرنوشت طلا به عنوان پناهگاه امن برای خریداران اثر بگذارد افزایش ریسک‌های سیاسی و اتفاقات اخیر در منطقه است.

تکنولوژی (جهت مشاهده جزئیات هر خبر بر روی عنوان آن کلیک نمایید)

➤ هوش مصنوعی عاملی (دارای اراده)

برخلاف هوش مصنوعی مولد سنتی که به دستورات یا دستورالعمل‌های از پیش تعریف شده نیاز دارد، هوش مصنوعی عاملی (Agentic AI) اهداف پیچیده را به وظایف کوچک‌تر تقسیم نموده و آنها را به ترتیب اجرا می‌کند. این قابلیت هوش مصنوعی توانایی یادگیری، برنامه‌ریزی و تنظیم آن را در بخش‌های مختلف از عملیات تجاری گرفته تا امنیت سایبری، بسیار سازگار می‌کند. با ادغام یادگیری ماشین و تصمیم‌گیری، سیستم‌های هوش مصنوعی عاملی می‌توانند به طور مستقل جریان‌های کاری پیچیده را مدیریت نموده و مشکلات را در محیط‌های پویا حل کنند و سطوح جدیدی از کارایی و نوآوری را توسعه دهند.

➤ معرفی قوانین هوش مصنوعی توسط استرالیا

دولت چپ میانه استرالیا قصد دارد قوانین هوش مصنوعی از جمله مداخله انسانی و شفافیت را در بحبوحه گسترش سریع ابزارهای هوش مصنوعی توسط مشاغل و زندگی روزمره، معرفی نماید. به نقل از دولت این کشور، استرالیایی‌ها می‌دانند که هوش مصنوعی می‌تواند کارهای بزرگی انجام دهد، اما مردم می‌خواهند بدانند که اگر همه چیز از کنترل خودش خارج شد، چه سطح محافظتی وجود دارد. اتحادیه اروپا نیز در ماه مه قوانین شاخص هوش مصنوعی را به تصویب رساند.

➤ افزایش انرژی تجدیدپذیر با توربین‌های بادی فراساحلی ژاپن

ژاپن که توسط اقیانوس‌های بادخیز احاطه شده است، پتانسیل باد فراساحلی فوق‌العاده‌ای دارد. برای اینکه ژاپن به هدف خود در سال ۲۰۴۰ برسد، به ۲۲،۵۰۰ مزرعه بادی به اندازه شهر گوتوسیته نیاز دارد. در صورت تصویب اصلاحات در مجلس، سازندگان ژاپنی صنعت تولید برق از باد می‌توانند فناوری خود را به بازارهای خارج از کشور صادر کنند. در همین حال استراتژی انرژی ژاپن به دلیل حمایت مستمر از انرژی زغال سنگ، ترویج راه‌حل‌های معیوب مبتنی بر آمونیاک و هیدروژن و سرمایه‌گذاری مداوم در سوخت‌های فسیلی مورد انتقاد قرار گرفته است.

➤ دستیابی عربستان سعودی به تراشه‌های انوبدیا

عربستان سعودی نسبت به دستیابی به تراشه‌های انوبدیا خوش‌بین است که این کشور را قادر می‌سازد پیشرفته‌ترین مدل‌های هوش مصنوعی را توسعه دهد و اجرا کند. در حال حاضر ایالات متحده به دلیل نگرانی‌های امنیت ملی، محدودیت‌هایی را بر صادرات این تراشه‌ها اعمال کرده است تا چین که بزرگ‌ترین شریک تجاری عربستان سعودی است، به آنها دسترسی پیدا نکند. عربستان سعودی انتظار دارد تا یک سال آینده به این تراشه‌ها دسترسی داشته باشد. عربستان سعودی سرمایه‌گذاری قابل توجهی را برای توسعه یک اکوسیستم هوش مصنوعی قوی در این کشور انجام داده است و انتظار دارد تا سال ۲۰۳۰، ۱۲ درصد از تولید ناخالص داخلی خود را از طریق هوش مصنوعی تامین کند.

شاخص ESG^۱ & CG (جهت مشاهده جزئیات هر خبر بر روی عنوان آن کلیک نمایید)

➤ کاهش گازهای گلخانه‌ای مربوط به سفرهای تجاری

انتشار گازهای گلخانه‌ای مربوط به سفرهای تجاری برای ۲۶ شرکت بزرگ فناوری در مقایسه با سال ۲۰۱۹، حدود ۴۹ درصد کاهش یافته است. با این حال شرکت‌های آلفابت (گوگل) و اپل در حال بازگشت به سطح قبل از همه‌گیری کرونا در انتشار آلاینده‌های سفر هستند. شرکت‌هایی مانند Wipro هند که تا سال ۲۰۳۰ کاهش ۵۵ درصدی را هدف‌گذاری کرده بودند، فراتر از انتظارات عمل نموده و در سال ۲۰۲۳ به کاهش ۷۱ درصدی دست یافته‌اند.

➤ استفاده ۹۴ درصد از سرمایه‌گذاران از رتبه‌بندی ماهانه ESG

ابزارهای ESG به کسب‌وکارها در کارایی، مدیریت ریسک و اهداف پایداری کمک می‌کنند. ۹۴ درصد از سرمایه‌گذاران از رتبه‌بندی-های ESG به صورت ماهانه استفاده می‌کنند. با وجود این، یکپارچگی داده‌ها و سازگاری این رتبه‌بندی‌ها تحت بررسی است. شکاف قابل توجهی در نحوه جمع‌آوری، رتبه‌بندی و محک‌زدن داده‌های ESG وجود دارد. حوزه‌های قضایی مختلف در مراحل مختلف اجرای مقررات مربوط به ESG هستند. به عنوان مثال انتظار می‌رود مقررات مربوط به ESG اتحادیه اروپا در پاییز ۲۰۲۴ به تصویب برسد.

➤ کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای با وجود رشد اقتصادی

گزارش انرژی اتحادیه اروپا نشان می‌دهد که انتشار گازهای گلخانه‌ای از سال ۱۹۹۰ با وجود رشد ۶۷ درصدی اقتصاد، ۳۲.۵۵ درصد کاهش یافته است. بر اساس این گزارش سهم انرژی‌های تجدیدپذیر در تولید برق اتحادیه اروپا در نیمه اول سال ۲۰۲۴ به ۵۰ درصد رسید و رکوردهای جدیدی در ظرفیت ثبت شد. واردات گاز روسیه از ۴۵ درصد در سال ۲۰۲۱ به ۱۸ درصد تا ژوئن ۲۰۲۴ کاهش یافته است. برای متعادل کردن این کاهش، اتحادیه اروپا واردات گاز از شرکای قابل اعتمادی مانند نروژ و ایالات متحده را افزایش داد. تقاضای گاز این اتحادیه بین اوت ۲۰۲۲ تا مه ۲۰۲۴ حدود ۱۳۸ میلیارد متر مکعب کاهش یافته است. همچنین برای رسیدن به هدف ۲۰۳۰ یعنی کاهش ۵۵ درصدی انتشار گازهای گلخانه‌ای، اقدامات بیشتری لازم است.

➤ افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه پایداری در سال ۲۰۲۴

بر اساس گزارش Deloitte ۸۵ درصد از سازمان‌ها، سرمایه‌گذاری در حوزه پایداری را در سال ۲۰۲۴ افزایش داده‌اند. این مقدار در سال ۲۰۲۳، ۷۵ درصد بوده است. این تغییر نشان‌دهنده حضور پایدار اقدامات آب و هوایی در برنامه شرکت‌ها است. بر اساس این گزارش ۴۵ درصد از مدیران در حال تغییر مدل‌های کسب و کار خود برای اولویت‌دادن به پایداری هستند و تغییرات آب و هوایی را هم به عنوان چالش و هم فرصتی برای نوآوری می‌شناسند.

^۱ این شاخص از ترکیب سه حرف اول کلمات محیط زیست (Environment)، دغدغه‌های اجتماعی (Social) و حاکمیت شرکتی (Governance) ساخته شده است.